

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

11.12.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 11 груд. Мінкультури запроваджує школу для культурних інституцій та бізнесу щодо приватного партнерства і меценатства – Бережна. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 11 груд. Україна запровадить відшкодування внесків для меценатів у сфері культури в 2026р – Бережна. – Інф.](#)

Мовні питання

[Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. Петиція про заборону російськомовних версій сайтів зібрала необхідну кількість голосів. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 10 груд. Петиція про заборону російськомовних версій сайтів в Україні набрала 25 тисяч голосів. – Гриненко В.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 груд. Петиція про заборону російськомовних версій сайтів набрала необхідну для розгляду кількість голосів. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 груд. Мовний омбудсмен про заборону російськомовної версії сайтів: Це симптом глибокого болю, але наразі немає правового інструменту це заперечити. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Івановська прокоментувала петицію про заборону російськомовних версій сайтів. – Інф.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2025. – 10 груд. На останньому показі вистави «Пер Гюнт» у Театрі Франка збиратимуть кошти на захист від дронів. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Петро Качанов, директор-художній керівник Київської опери: «Ми маємо демонструвати українську культуру у світових театрах». – Самченко В.](#)

[NV. –2025. – 10 груд. Історія про свободу, кохання, самотність. У Києві відбудеться прем'єра вистави «Орландо» за романом Вірджинії Вулф. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 11 груд. Гендиректор Театру Франка Нищук: У нас підприємство 600 чоловік, кожного місяця 2 млн дірка по зарплаті. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Україна молода. – 2025. – 10 груд. Дев'ятка найкращих. У Празі та Брно показали українські фільми. – Руденко Т.](#)

Village Україна. – 2025. – 11 груд. У Kino42 відбудеться форум експериментального кіно Ars Mediale. – Джанов Д.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 10 груд. Українська кіноспадщина під загрозою: Довженко-Центр може зупинити роботу через брак фінансування. – Наріжна В.; NV. – 2025. – 10 груд. «Матиме прямі наслідки для роботи команди». У Довженко-Центрі повідомили про брак фінансування. – Інф.

NV. – 2025. – 10 груд. «Жорстоке нагадування». 2000 метрів до Андріївки Мстислава Чернова серед найкращих документальних стрічок 2025 року за версією Esquire. – Інф.

Література

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Конкурс «Найкращий книжковий дизайн 2025» оголосив переможців. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 10 груд. Книга про спілкування та артбук Павла Макова. «Книжковий Арсенал» назвав найкрасивіші українські видання. – Гриненко В.

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. «Chapter Ukraine»: з'явилася французька версія цифрової платформи з українськими книжками в перекладі. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 груд. З'явилася французька версія цифрової платформи з українськими книжками в перекладі. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. Шевченко і Леся Українка: українська класика німецькою мовою. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. Відбулось вручення дипломів Всеукраїнської літературної премії імені Платона Воронька. – Недін Л.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. У Херсоні російський артобстріл знову пошкодив будівлю краєзнавчого музею. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Лауреаткою премії у сфері нематеріальної культурної спадщини 2025 року стала вишивальниця Орися Рябунець. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. У Парижі стартував фестиваль «Україна, подих свободи». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Бібліотеці в Латвії передали 115 книг українською мовою. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 10 груд. ЮНЕСКО вперше внесла до списку культурної спадщини людства всю кухню однієї країни. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2025. – 10 груд. ЮНЕСКО офіційно визнала всю італійську кухню культурним надбанням. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 11 груд. Ісландія офіційно відмовилася від участі в «Євробаченні – 2026»: чому бойкотують конкурс. – Наріжна В.

NV. – 2025. – 11 груд. Зйомки почнуться наприкінці 2026-го. Джонні Депп має намір зняти першу англomовну екранізацію роману «Майстер і Маргарита» Булгакова. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 11 груд. Мінкультури запроваджує школу для культурних інституцій та бізнесу щодо приватного партнерства і меценатства – Бережна. – Інф.

Міністерство культури разом з партнерами запроваджує школу, яка буде допомагати культурним інституціям та бізнесу користуватися інструментами публічного приватного партнерства і меценатства, повідомила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. На конференції «Культура та інвестиції: публічно-приватне партнерство, меценатство, інвестиційні проєкти» 10 грудня вона зазначила, що мета програми – навчити команди формувати цілісні пропозиції для бізнесу та донорів, створювати проєкти з вимірним суспільним ефектом і будувати довгострокові партнерства. Проєкт передбачатиме: відкритий конкурс для культурних інституцій (команди по 3–4 представника); навчальний етап і підготовка проєктних ідей; вибір найсильніших команд за участі бізнесу і донорів; інвестиційна робота над проєктом; фінальний пітчінг – запуск проєктів із підтвердженою підтримкою партнерів. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127585.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 11 груд. Україна запровадить відшкодування внесків для меценатів у сфері культури в 2026р – Бережна. – Інф.

Україна запровадить відшкодування внесків для меценатів у сфері культури в 2026 році, повідомила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. «Ми розуміємо, що найкращими стимулами для бізнесу є фінансові податкові компенсації, що буде їх фінансово заохочувати вкладатися в меценатство. Ми довго працювали над концептом і з Податковим комітетом, і Міністерством фінансів, і з нашими міжнародними стейкхолдерами – Світовим банком і МВФ – чи можемо ми в час війни зробити податкові пільги для меценатів. Зрозуміло, що це дуже складно, зважаючи на дефіцит державного бюджету, який у нас зараз є», – сказала Тетяна Бережна на конференції «Культура та інвестиції: публічно-приватне партнерство, меценатство, інвестиційні проєкти». У зв'язку з тим буде впроваджено альтернативну модель – компенсацію для мецената, яка запрацює наступного року. Серед іншого, за словами Тетяни Бережної, на початку наступного року буде експериментальний проєкт щодо запровадження наглядових рад в культурних інституціях, щоб, серед іншого, контролювати використання меценатських інвестицій, кадрової політики та стратегії розвитку. Крім того, вона спрогнозувала, що зовсім скоро Закон про меценатство має бути ухвалений Верховною Радою. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127577.html>

Мовні питання

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. Петиція про заборону

російськомовних версій сайтів зібрала необхідну кількість голосів. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 10 груд. Петиція про заборону російськомовних версій сайтів в Україні набрала 25 тисяч голосів. – Гриненко В.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 груд. Петиція про заборону російськомовних версій сайтів набрала необхідну для розгляду кількість голосів. – Інф.

Електронна петиція до Кабінету Міністрів України щодо заборони російськомовних версій українських сайтів набрала необхідні для розгляду урядом 25 тисяч голосів. За словами автора петиції Олександра Леоненка, російськомовна версія українських сайтів є «колоніальним рудиментом», «інструментом культурної та інформаційної експансії країни-агресора» та «загрозою інформаційній безпеці України». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/petytsiia-pro-zaboronu-rosijskomovnykh-versij-sajtiv-zibrala-neobkhidnu-kilkist-holosiv/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/369293-petitsiya-pro-zaboronu-rosiyskomovnih-versiy-saytiv-v-ukrayini-nabrала-25-tisyach-golosiv>

<https://interfax.com.ua/news/general/1127247.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 груд. Мовний омбудсмен про заборону російськомовної версії сайтів: Це симптом глибокого болю, але наразі немає правового інструменту це заперечити. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Івановська прокоментувала петицію про заборону російськомовних версій сайтів. – Інф.

Уповноважена із захисту державної мови Олена Івановська вважає, що пропозиція заборонити російськомовні версії сайтів є симптомом глибокого болю українців, але наразі немає правового інструменту це заперечити. Водночас вона наголосила, що держава мусить діяти не емоціями, а за законом, а вимога петиції суперечить 27 статті Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної», згідно з якою дозволяється існування інших мовних версій сайту, якщо українська версія є головною. «Тобто сам закон не уповноважує державу забороняти мови на приватних вебресурсах. Як тільки ми переходимо цю межу пріоритету і рухаємося в бік повної заборони, ми порушуємо конституційні гарантії. І як наслідок – відкриваємо двері для міжнародних скарг. І даємо нашому опоненту, нашому ворогові зручний привід звинувачувати Україну у мовних репресіях», – зазначила Уповноважена. На її думку – це слабка позиція, а слабкі рішення у воєнний час Україна собі дозволяти не може. На запитання про пропозицію внести у мовний закон норму, яка дозволяла би існування інших мовних версій сайту, крім російської, Уповноважена зазначила, що над цим можна працювати. Мовна омбудсменка наголосила, що якоїсь прагматичної причини використовувати на ресурсах мову країни-агресора немає, і це є не виправданим. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127373.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4068260-ivanovska-prokomentovala-peticiu-pro-zaboronu-rosijskomovnih-versij-sajtiv.html>

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 10 груд. На останньому показі вистави «Пер Гюнт» у Театрі Франка збиратимуть кошти на захист від дронів. – Інф.

Свій четвертий рік на франківській сцені «Пер Гюнт» завершить у несподіваному форматі. Адже на головній сцені Театру Франка 14 грудня перед глядачами постануть обидва акторських склади улюблених багатьма героїв. Такий експеримент творчої команди вистави дозволить подивитися на знану історію та її персонажів під новим кутом. Кошти, отримані з продажу квитків на цю благодійну виставу, перерахують на великий збір Театру Франка та його партнерів – Фонду компетентної допомоги армії «Повернись живим». Мета збору – 3,5 млн грн, на які буде закуплено літаки-перехоплювачі для 10 Гірсько-штурмової бригади «Едельвейс». Важливим елементом цього вечора стане також благодійний аукціон, під час якого охочі зможуть придбати один з багатьох унікальних незабутніх артефактів, пов'язаних з виставою «Пер Гюнт» та Театром Франка. Драматичну поему Генріка Ібсена «Пер Гюнт» Іван Уривський поставив на сцені Театру Франка у квітні 2021 року. Виставу присвятили Сергію Данченку і Богдану Ступці, які мріяли про Ібсена на франківській сцені, але не встигли здійснити цей задум. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/120797/>

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Петро Качанов, директор-художній керівник Київської опери: «Ми маємо демонструвати українську культуру у світових театрах». – Самченко В.

У Києві муніципальним театрам, із скромнішими бюджетами, складніше конкурувати з національними. Проте Київській опері, яка на Конtrakтовій площі, постійно вдається привертати до себе увагу, а отже, мати заповнену глядацьку залу. До найрезонансніших театральних постановок нинішнього сезону належить музична вистава «Патріот» із двадцятьма хітами української музики. Ідея такого формату зародилася в директора – художнього керівника Київської опери Петра Качанова, який став режисером постановки. Донині із 2022 року Київська опера залишається чи не єдиним українським театром, чий балет «Аладдін» іде на постійній основі за кордоном – на сцені Каунаського державного музичного театру в Литві. Видання пропонує інтерв'ю з Петром Качановим, у якому він розповів про рок-оперу «Патріот», прем'єра якої відбулася в середині вересня; про якісний контент для широкої глядацької аудиторії; про те, що в період війни кожна театральна вистава має бути із сенсами, а не просто розвагою; про те, яку наступну прем'єру готує театр та які конкретні плани втілюватиме з нового року; чи змінився запит аудиторії Київської опери за роки повномасштабної війни тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068049-petro-kacanov-direktorhudoznij-kerivnik-kiivskoi-operi.html>

NV. –2025. – 10 груд. Історія про свободу, кохання, самотність. У Києві відбудеться прем'єра вистави «Орландо» за романом Вірджинії Вулф. – Інф.

27 лютого в Києві в павільйоні «КИТ» відбудеться прем'єра театральної постановки «Орландо» за однойменним романом Вірджинії Вулф. Адаптацію роману для театральної сцени здійснила драматургиня Людмила Тимошенко, режисеркою стала Тетяна Костинюк (майстерня Івана Уривського). На одній сцені у виставі «Орландо» зіграють актори Театру ім. Івана Франка, Молодого театру, театру «Золоті ворота», Театру ім. Лесі Українки, Театру драми й комедії на Лівому березі Дніпра, Малого драматичного театру та Театру на Подолі, Київського театру ляльок. Серед акторів: Олена Хохлаткіна, Марина Кошкіна, Ілля Чопоров, Марія Рудковська, Христя Люба, Антон Соловей, Ігор Іванов, Артем Ємцов, В'ячеслав Бабенков, Анастасія Євтушенко, Марія Моторна, Анастасія Король, Марія Шуліка, Олександра Городецька та Наталія Налімова. Прибуток від показів повністю піде на благодійність. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/orlando-prem-yera-vistavi-pro-poshuk-identichnosti-u-kiyevi-vid-providnih-teatriv-50567347.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 11 груд. Гендиректор Театру Франка Нищук: У нас підприємство 600 чоловік, кожного місяця 2 млн дірка по зарплаті. – Інф.

Генеральний директор – художній курівник Театру ім. Івана Франка Євген Нищук заявляє, що у підприємства щомісяця нестача в 2 млн грн на фінансування заробітних плат. «Нам часом закидають із недержавного сектору: от вам добре, вам легше, ви під державним фінансуванням. Шановні, я нагадую, що держава фінансує національні колективи, наприклад Театр Франка, тільки в частині зарплати, і то тільки 60%. У нас підприємство 600 чоловік, кожного місяця 2 млн дірка по зарплаті...», – сказав Євген Нищук на конференції «Культура та інвестиції: публічно-приватне партнерство, меценатство, інвестиційні проєкти». Він зазначив, що інколи йому приходится нагадувати, що держава не платить за постановки і комунальні витрати. Також Євген Нищук розповів, що квитки на виступи театру за кордоном продаються за день, а в Україні 800 місць на виставу продається за 17 секунд на сайті театру з обов'язковою авторизацією через додаток «Дія». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1127600.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2025. – 10 груд. Дев'ятка найкращих. У Празі та Брно показали українські фільми. – Руденко Т.

У чеському місті Брно в артхаусному кінотеатрі «Kino Art» із 2 по 7 грудня тривали Дні українського кіно. Цей проєкт став логічним продовженням Тижня українського кіно в Празі. Обидві події цього року відбулися за підтримки Фондації Пилипа Орлика, яка послідовно розширює культурну присутність України в країнах ЄС. За словами координаторки Днів кіно у Брно, співзасновниці Українського центру в цьому місті Ірини Забіяки, інтерес до події перевищив очікування. Представляли документальні та ігрові стрічки, які

вже отримали високу оцінку критиків та міжнародних фестивалів. Серед фільмів: «Медовий місяць», «Мишоловка», «Малевич», «Королі репу», «Сірі бджоли», «Джура-королевич», «2000 метрів до Андріївки», «Песики», «Степне». Частину показів супроводжували обговорення та зустрічі – формати, які особливо цінує місцева аудиторія. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3989/2006/192626/>

Village Україна. – 2025. – 11 груд. У Kino42 відбудеться форум експериментального кіно Ars Mediale. – Джанов Д.

У кінотеатрі Kino42 з 19 до 21 грудня 2025 року відбудеться форум експериментального кіно «Ars Mediale». Темою першого форуму стане деколонізація архівів. Режисери та дослідники покажуть, як через відео переосмислюють пам'ять про диктатури, депортації, повстання та родинні історії. Форум організували у співпраці з Goethe-Institut в Україні, «Довженко-Центром», Центром міської історії та закордонними партнерами. У програмі – понад десять експериментальних та архівних стрічок із Західної Європи, Балкан, Південної Америки, Близького Сходу й України. Подія відбудеться в гібридному форматі: кінопокази та розмови з авторами проходитимуть у кінотеатрі-укритті Kino42, а дискусії транслюватимуть в інстаграмі «Ars Mediale». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/369321-ars-mediale-forum-eksperimentalnogo-kino-u-kino42>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 10 груд. Українська кіноспадщина під загрозою: Довженко-Центр може зупинити роботу через брак фінансування. – Наріжна В.; NV. – 2025. – 10 груд. «Матиме прямі наслідки для роботи команди». У Довженко-Центрі повідомили про брак фінансування. – Інф.

Національний центр Олександра Довженка попередив про ризик зупинки діяльності до кінця 2025 року через брак державного фінансування. У Центрі наголошують, що це ставить під загрозу збереження державної кіноспадщини. За даними Державного агентства з питань кіно, запит Довженко-Центру на 5 млн грн для стабільної роботи у 2025 році не був задоволений. Крім того, бюджет на 2026 рік не містить повного фінансування в розмірі 12,7 млн грн, необхідного для виконання базових функцій архіву. Як йдеться в заяві, відсутність цих коштів робить діяльність Центру за листопад та грудень цього року не забезпеченою. У команді фільмофонду зазначають, що власні надходження покриють зарплати лише частково. Це може призвести до повторення ситуації початку 2025 року, коли працівники були змушені переходити на скорочений робочий тиждень. В установі підкреслюють, що ще в червні передали до Держкіно та Міністерства культури всі розрахунки для корекції фінансування, і їх погодили без зауважень. Міністерка культури Тетяна Бережна провела термінову нараду з головою Держкіно Андрієм Осіповим 8 грудня. Посадовці пообіцяли надати рішення протягом тижня, однак у Центрі застерігають, що подальше затягування створить додаткові ризики для збереження колекції та роботи колективу. У Довженко-Центрі

додають, що відсутність рішень ускладнює планування роботи з державними структурами. Йдеться про здачу фільмів за контрактами, забезпечення матеріалів для показів, а також співпрацю з освітніми установами. В інституції наголошують, що діяльність напряду пов'язана з виконанням державних зобов'язань у сфері збереження культурної спадщини і «забезпечувати виживання колекції, яка для держави не є пріоритетом, лише власним ентузіазмом колективу неможливо». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinska-kinospadshchina-pid-zahrozoju-dovzhenko-tsentr-mozhe-zupiniti-robotu-cherez-brak-finansuvannja.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/dovzhenko-centr-robota-centru-opinilasya-pid-zagrozoyu-cherez-brak-finansuvannya-shcho-vidomo-50567461.html>

NV. –2025. – 10 груд. «Жорстоке нагадування». «2000 метрів до Андріївки» Мстислава Чернова серед найкращих документальних стрічок 2025 року за версією Esquire. – Інф.

Фільм «2000 метрів до Андріївки» журналіста Мстислава Чернова увійшов до топ-23 документальних стрічок за версією журналу Esquire. До переліку увійшли документальні фільми, як про музикантів, так і соціополітичні стрічки. Фільм Мстислава Чернова, лауреата премії «Оскар 2024», назвали «жорстоким нагадуванням про російське вторгнення в Україну». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/2000-metriv-do-andrijivki-potrapiv-top-23-krashchi-dokumentalni-filmi-roku-za-versiyeyu-zhurnalu-esquire-50567363.html>

Література

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Конкурс «Найкращий книжковий дизайн 2025» оголосив переможців. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 10 груд. Книга про спілкування та артбук Павла Макова. «Книжковий Арсенал» назвав найкрасивіші українські видання. – Гриненко В.

Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал» визначив переможців десятого конкурсу «Найкращий книжковий дизайн – 2025», а колекція книжок-переможців експонуватиметься на міжнародних книжкових ярмарках у Лейпцигу та Франкфурті у 2026 році. Гран-прі конкурсу та перемогу в категорії «Утилітарна книга» отримало видання «Бомонд на краю імперії: держава і сцена в радянській Україні» Мейгіл Фавлер. Художнє оформлення книжки (концепція видання, дизайн обкладинки, архітектоніка книжки, верстка) – Володимир Гавриш, видавець «РОДОВІД». Про переможців у категоріях «Текстова книга», «Мистецька книга», «Візуальний сторітелінг», «Експеримент», а також про тих, хто отримав спеціальні відзнаки, читайте тут:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068248-konkurs-najkrasij-knizkovij-dizajn-2025-ogolosiv-peremozciv.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/369307-kniga-pro-spilkuвання-ta-artbuk-pavla-makova-laquo-knizhkoviy-arsenal-raquo-nazvav-naykrasivishi-ukrayinski-vidannya>

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. «Chapter Ukraine»:

з'явилася французька версія цифрової платформи з українськими книжками в перекладі. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 груд. З'явилася французька версія цифрової платформи з українськими книжками в перекладі. – Інф.

Створили французьку версію «Chapter Ukraine», цифрової платформи, що надає повну інформацію про українські книжки, доступні у перекладі іноземними мовами. Зазначається, що це четверта мовна версія «Chapter Ukraine», раніше вже анонсували англійську, німецьку та іспанську. Усього на момент запуску у французькому каталозі «Chapter Ukraine» міститься понад 100 книжок від 34-х видавництв. В основному українські переклади французькою імпортуються в інші країни з Франції. Проєкт пропонує ретельно опрацьовані добірки перекладів, кожен з яких розробили експерти з урахуванням таких критеріїв: переклад виконаний професійним перекладачем; видання має наклад і доступне для продажу; наявні відгуки від читачів на міжнародних платформах, зокрема Goodreads; на переклади існують критичні рецензії у медіа; вибудована й зрозуміла система дистрибуції. Організатори пропонують надіслати списки обраних видань до локальних бібліотек і книгарень, що представляють франкомовну літературу, і нагадати про сумну дату початку геноцидної війни Росії проти України. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/chapter-ukraine-z-iavylasia-frantsuzka-versiia-tsifrovoi-platformy-z-ukrainskymy-knyzhkami-v-perekladi/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068144-zavilasa-francuzka-versia-cifrovoi-platformi-z-ukrainskimi-knizkami-v-perekladi.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. Шевченко і Леся Українка: українська класика німецькою мовою. – Інф.

Твори українських класиків – від Тараса Шевченка й Лесі Українки до Івана Франка та Михайля Семенка – вперше виходять німецькою мовою. Уклали книжки відомі сучасні українські письменники. Про це пише dw.com. «Українська література не є новим явищем на німецькому книжковому ринку. Переклади Сергія Жадана, Юрія Андруховича, Тані Малярчук та інших сучасних українських поетів та письменників вже давно можна знайти на полицях книгарень і бібліотек Німеччини. «Але варто було подивитися назад на ХІХ чи на початок ХХ ст., то там була прогалина, бо літератури цього періоду в німецькому перекладі просто не було. А тому було неможливо цитувати таких авторів, як, скажімо, Тарас Шевченко чи Леся Українка, і долучати (їхній спадок. – Ред.) до актуальних дискусій», – говорить німецька перекладачка Клаудія Дате (Claudia Dathe). Разом із українською письменницею Танею Малярчук Дате започаткувала проєкт «Ukrainische Bibliothek2 / «Українська бібліотека». Загалом вісім томів з німецькими перекладами українських класиків мають з'явитися в рамках спільного проєкту з видавництвом Wallstein... Можливою «Українська бібліотека» німецькою стала завдяки грантам різних державних і приватних інституцій як німецького, так і європейського рівня... Дате та Малярчук курують весь проєкт «Українська бібліотека», але окремі томи мають своїх укладачів. Шевченком у проєкті опікувався письменник Юрій Андрухович. Він називає класика «великим і

неперекладним поетом»... Натомість лєвова частка книжки припадає на його «Журнал» – написаний російською щоденник поета. «Мені здалося, що саме сучасному німецькомовному читачеві, читацтву на заході Європи чи загалом у західному світі він стане по-людськи ближчим, симпатичнішим і зрозумілішим, якщо ми в цій книжці будемо мати його щоденник», – вважає Юрій Андрухович... Інші, але так само актуальні теми, за словами укладачки Клаудії Дате, порушує у своїх творах і Леся Українка. Дате називає поетесу й письменницю «передвісницею» модернізму та тих суспільних змін, які принесла з собою Перша світова війна, але яких не застала сама Леся Українка, що померла 1913 року. Зокрема, за словами Дате, ідеться про змінєну роль жінки як у суспільстві загалом, так і в літературі зокрема... Після виходу в «Українській бібліотеці» німецьких перекладів творів Тараса Шевченка та Лєсі Українки у низці міст Німєччини, а також в Австрії та Швейцарії пройшли публічні читання. «Книжки продаються дуже добре. Ми вже маємо другий наклад», – зазначає Клаудія Дате і звертає увагу на рецензії у провідних німецькомовних ЗМІ. Наступними в рамках серії «Українська бібліотека» в Німєччині вийдуть твори Михайля Семенка, а також збірка оповідань різних українських класиків першої половини ХХ ст. Вихід книжок запланований на червень 2026 року. На черзі – ще чотири томи: Михайло Коцюбинський, Ольга Кобилянська, Іван Франко та Ісмаїл Гаспринський». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/shevchenko-i-lesia-ukrainka-ukrainska-klassyka-nimetskoju-movoiu/>

Українська літературна газета. – 2025. – 10 груд. Відбулось вручення дипломів Всеукраїнської літературної премії імені Платона Воронька. – Недін Л.

Лауреати за 2025 рік: Надія Гуменюк (м. Луцьк) за книжку «Як черепаха в чаплі чаювала» (поезія), Тетяна Домашенко (м. Вишневе, Київщина) за книжку «Я малюю Перемогу» (поезія), Наталія Тріщ (м. Львів) за книжку «Оповідки з бабусиних клубочків» (проза). Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vidbulos-vruchennia-dyplomiv-vseukrainskoi-literaturnoi-premii-imeni-platona-voronka/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. У Херсоні російський артобстріл знову пошкодив будівлю краєзнавчого музею. – Інф.

У Херсоні внаслідок нічного російського артобстрілу знову пошкоджена будівля Херсонського обласного краєзнавчого музею. «Уночі російська артилерія знову атакувала Херсонський обласний краєзнавчий музей. Від обстрілів постраждали приміщення, в яких раніше зберігали об'ємні музейні експонати, – лапідарій та амфорна зала», – йдеться у повідомленні музею. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068137-u-hersoni-rosijskij-artobstril-znovu-poskodiv-budivlu-kraeznavcogo-muzeu.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Лауреаткою премії у сфері нематеріальної культурної спадщини 2025 року стала вишивальниця Оріся Рябунець. – Інф.

Вишивальниця Оріся Рябунець із Рівного стала лауреаткою премії за збереження та охорону нематеріальної культурної спадщини 2025 року. За премію змагалися 37 дослідників і майстрів. Оріся Рябунець – завідувачка канцелярії Рівненської дитячої художньої школи, заслужена майстриня народної творчості України та одна з найвідоміших дослідниць української вишивки. Премія, заснована Кабінетом Міністрів України, відзначає вагомий внесок у виявлення, фіксацію, збереження та популяризацію етнокультурної спадщини українського народу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068081-laureatkou-premii-u-sferi-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-2025-roku-stala-visivalnica-orisa-rabunec.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. У Парижі стартував фестиваль «Україна, подих свободи». – Інф.

У паризькому Театрі де ля Конкорд у рамках Українського сезону у Франції відкрився фестиваль «Україна, подих свободи». Чотири вечори в театрі присвятять дискусіям про демократію, культуру й свободу, а також концертам української музики, показам документальних фільмів та перформансів. У Міжнародний день прав людини, 10 грудня, фестиваль відкрили Надзвичайний і Повноважний Посол України у Франції Вадим Омельченко та директорка Французького Інституту Єва Нгуєн Бін. Фестиваль «Україна. Подих свободи» почався дискусією правозахисниці Олександри Матвійчук та журналіста «Le Monde» Ремі Урдана про шлях до справедливого миру. Окрема частина програми була присвячена темі депортованих українських дітей. 11 грудня в театрі дискутуватимуть про роль творчості в умовах війни та протидії пропаганді, читатимуть сучасну українську поезію. Відбудеться також відкриття двох фотовиставок, серед них – експозиція робіт фотокореспондентів Укрінформу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068323-u-parizi-startuvav-festival-ukraina-podih-svobodi.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 груд. Бібліотеці в Латвії передали 115 книг українською мовою. – Інф.

Український культурний центр «Мрія» у співпраці з посольством України в Латвії передав Латгальській центральній бібліотеці міста Даугавпілс 115 книг українською мовою. Про це повідомляється на сторінці бібліотеки у Фейсбуці. Серед книг – дитяча та художня література, галузеві видання, що охоплюють історію, культуру, мистецтво, спорт та інші спеціалізовані теми. Нові книги будуть доступні читачам на початку наступного року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4067975-biblioteci-v-latvii-peredali-115-knig-ukrainskou-movou.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 10 груд. ЮНЕСКО вперше внесла до списку культурної спадщини людства всю кухню однієї країни. – Наріжна В.; Укрінформ. – 2025. – 10 груд. ЮНЕСКО офіційно визнала всю італійську кухню культурним надбанням. – Інф.

Італійська кухня офіційно внесена до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО. Це перший випадок, коли організація визнає не окрему кулінарну традицію, а національну кухню в цілому. Рішення ухвалили на асамблеї ЮНЕСКО в Делі після кампанії уряду прем'єр-міністерки Італії Джорджії Мелоні. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/junesko-vpershe-vnesla-do-spisku-kulturnoji-spadshchini-ljudstva-vsju-kukhnju-odniji-krajini.html>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4068269-unesko-oficijno-viznala-vsu-italijsku-kuhnu-kulturnim-nadbannam.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 11 груд. Ісландія офіційно відмовилася від участі в «Євробаченні – 2026»: чому бойкотують конкурс. – Наріжна В.

Національна телерадіокомпанія Ісландії RÚV оголосила, що не братиме участі в пісенному конкурсі «Євробачення – 2026». Рішення ухвалили після засідання правління мовника, де врахували реакцію громадськості та позицію культурних організацій. Питання щодо проведення внутрішнього пісенного конкурсу наступного року залишається відкритим. Ісландія стала однією з п'яти країн, що оголосили бойкот конкурсу після того, як Європейський мовний союз (European Broadcasting Union, EBU) допустив ізраїльський суспільний мовник KAN. Відмовилися брати участь у конкурсі також Ірландія, Іспанія, Нідерланди та Словенія. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/islandija-ofitsijno-vidmovilasja-vid-uchasti-v-jevrobachenni-2026-chomu-bojkotujut-konkurs.html>

NV. – 2025. – 11 груд. Зйомки почнуться наприкінці 2026-го. Джонні Депп має намір зняти першу англomовну екранізацію роману «Майстер і Маргарита» Булгакова. – Інф.

Американський актор Джонні Депп спродюсує та, ймовірно, зіграє в першій англomовній екранізації роману «Майстер і Маргарита» російського письменника Михайла Булгакова. Про це повідомляє Variety. Проєкт, який наразі не має режисера, спродюсує власна кіностудія Деппа «IN.2 Film». Виконавчими продюсерами також стануть росіянка Світлана Мігунова-Далі та Грейс Ло, які раніше продюсували фільм «Фаворитка» (Жанна дю Баррі). Проєкт було анонсовано на кінофестивалі Червоного моря в Саудівській Аравії. Джонні Депп разом з продюсерами несподівано з'явився на фестивалі 10 грудня. Очікується, що зйомки фільму «Майстер і Маргарита» розпочнуться наприкінці 2026 року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/dzhonni-depp-sprodyusuye-ekranizaciyu-maystra-i-margariti-i-mozhlivo-zigraye-sam-u-filmi-shcho-vidomo-50567576.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm